EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 1.7.2026.
COM(2026) 335 final

2026/0179 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā attiecībā uz grozījumu EEZ līguma XX pielikumā (Vide)

(OIM)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar ko nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā saistībā ar paredzēto Apvienotās komitejas lēmuma pieņemšanu attiecībā uz grozījumiem EEZ līguma XX pielikumā (Vide)

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. EEZ līgums

Līgums par Eiropas Ekonomikas zonu ("EEZ līgums") pilsoņiem un uzņēmējiem Eiropas Ekonomikas zonā garantē vienlīdzīgas tiesības un pienākumus iekšējā tirgū. Ar to ir paredzēts visās 30 EEZ valstīs, proti, ES dalībvalstīs, Norvēģijā, Islandē un Lihtenšteinā, ieviest ES tiesību aktus, kas reglamentē četras pamatbrīvības. Turklāt EEZ līgums attiecas uz sadarbību citās svarīgās jomās, piemēram, pētniecības un izstrādes, izglītības, sociālās politikas, vides, patērētāju aizsardzības, tūrisma un kultūras jomā, kuras kopā dēvē par "horizontālās un papildu" politikas jomām. EEZ līgums stājās spēkā 1994. gada 1. janvārī. Savienība kopā ar tās dalībvalstīm ir EEZ līguma puse.

1.2. EEZ Apvienotā komiteja

Par EEZ līguma pārvaldību ir atbildīga EEZ Apvienotā komiteja. Tā ir forums viedokļu apmaiņai saistībā ar EEZ līguma darbību. Tajā lēmumus pieņem vienprātīgi, un tie ir saistoši pusēm. Par EEZ jautājumu koordinēšanu no ES puses atbild Eiropas Komisijas Ģenerālsekretariāts.

1.3. Paredzētais EEZ Apvienotās komitejas akts

EEZ Apvienotā komiteja ir paredzējusi pieņemt EEZ Apvienotās komitejas lēmumu ("paredzētais akts") attiecībā uz grozījumiem EEZ līguma XX pielikumā (Vide).

Paredzētā akta mērķis ir EEZ līgumā iekļaut Regulu (ES) 2023/956, ar ko izveido oglekļa ievedkorekcijas mehānismu ("OIM")[1], un Regulu (ES) 2025/2083, ar ko attiecībā uz OIM vienkāršošanu un stiprināšanu groza Regulu (ES) 2023/956[2].

Paredzētie akti būs pusēm saistoši saskaņā ar EEZ līguma 103. un 104. pantu.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Komisija iesniedz pievienoto EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projektu, kas Padomei jāpieņem kā Savienības nostāja. Pēc nostājas pieņemšanas tā būtu pēc iespējas drīz jāiesniedz EEZ Apvienotajai komitejai.

Ar pievienoto EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projektu tiek ieviesta EEZ EBTA valstu līdzdalība oglekļa ievedkorekcijas mehānismā, un tas pārsniedz to, ko var uzskatīt par tikai tehniskiem pielāgojumiem Padomes Regulas (EK) Nr. 2894/94[3] nozīmē. Tādējādi Savienības nostāju nosaka Padome.

---

1 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/956 (2023. gada 10. maijs), ar ko izveido oglekļa ievedkorekcijas mehānismu (OV L 130, 16.5.2023., 52. lpp.).

2 Eiropas Parlamenta un Padomes 2025. gada 8. oktobra regula (ES) 2025/2083, ar ko attiecībā uz oglekļa ievedkorekcijas mehānisma vienkāršošanu un stiprināšanu groza Regulu (ES) 2023/956 (OV L 2025/2083, 17.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj).

3 Padomes Regula (EK) Nr. 2894/94 (1994. gada 28. novembris) par Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu īstenošanas kārtību (OV L 305, 30.11.1994., 6. lpp.).

EEZ EBTA valstīm būtu arī jāsniedz finansiāls ieguldījums OIM darbībai nepieciešamo sistēmu darbībā visā EEZ, izmantojot mehānismu, kas paralēli izveidots ar atsevišķu EEZ Apvienotās komitejas lēmumu.

4. JURIDISKAIS PAMATS

1.4. Procesuālais juridiskais pamats

1.4.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka "nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu".

Jēdziens "lēmumi ar juridiskām sekām" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas "var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu"[4].

1.4.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

EEZ Apvienotā komiteja ir struktūra, kas izveidota ar līgumu, proti, ar EEZ līgumu. Akts, kuru EEZ Apvienotā komiteja ir aicināta pieņemt, ir lēmums ar juridiskām sekām. Paredzētais akts būs saistošs saskaņā ar starptautiskiem tiesību aktiem atbilstīgi EEZ līguma 103. un 104. pantam.

Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu. Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts saistībā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 2894/94 1. panta 3. punktu.

1.5. Materiālais juridiskais pamats

1.5.1. Principi

Pieņemot lēmumu saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu saistībā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 2894/94 1. panta 3. punktu, tā materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no EEZ līgumā iekļaujamā ES tiesību akta materiālā juridiskā pamata.

Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti, no kuriem viens ir klasificējams kā galvenais, bet otrs ir pakārtots, lēmums saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, kas nepieciešams galvenajam vai dominējošajam mērķim vai komponentam.

1.5.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Tā kā ar Apvienotās komitejas lēmumu EEZ līgumā iekļauj Regulu (ES) 2023/956 un Regulu (ES) 2025/2083, ir lietderīgi šo Padomes lēmumu balstīt uz to pašu materiālo juridisko pamatu, kāds ir minētajiem tiesību aktiem. Tādēļ ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 192. panta 1. punkts.

1.6. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 192. panta 1. punktam saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu un Padomes Regulas (EK) Nr. 2894/94 1. panta 3. punktu.

[4] Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

5. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Tā kā ar EEZ Apvienotās komitejas aktu tiks grozīts EEZ līguma XX pielikums (Vide), pēc pieņemšanas to ir lietderīgi publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2026/0179 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā attiecībā uz grozījumu EEZ līguma XX pielikumā (Vide)

(OIM)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 2894/94 (1994. gada 28. novembris) par Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu īstenošanas kārtību[5] un jo īpaši tās 1. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Līgums par Eiropas Ekonomikas zonu[6] (“EEZ līgums”) stājās spēkā 1994. gada 1. janvārī.

(2) Saskaņā ar EEZ līguma 98. pantu EEZ Apvienotā komiteja *inter alia* var pieņemt lēmumu par EEZ līguma XX pielikuma (Vide) grozīšanu.

(3) EEZ līgumā būtu jāiekļauj Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/956[7] un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/2083[8].

(4) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza EEZ līguma XX pielikums (Vide).

(5) Tādēļ Savienības nostājas EEZ Apvienotajā komitejā pamatā vajadzētu būt pievienotajam lēmuma projektam,

---

5 OV L 305, 30.11.1994., 6. lpp.

6 OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp.

7 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/956 (2023. gada 10. maijs), ar ko izveido oglekļa ievedkorekcijas mehānismu (OV L 130, 16.5.2023., 52. lpp.).

8 Eiropas Parlamenta un Padomes 2025. gada 8. oktobra regula (ES) 2025/2083, ar ko attiecībā uz oglekļa ievedkorekcijas mehānisma vienkāršošanu un stiprināšanu groza Regulu (ES) 2023/956 (OV L 2025/2083, 17.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj.)

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostājas, kas Savienības vārdā ir jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā par ierosināto grozījumu EEZ līguma XX pielikumā (Vide), pamatā ir EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projekts, kas pievienots šim lēmumam.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas datumā.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs